

Hoofdstuk 20 COÖRDINATEN HAVO

20.1 INTRO

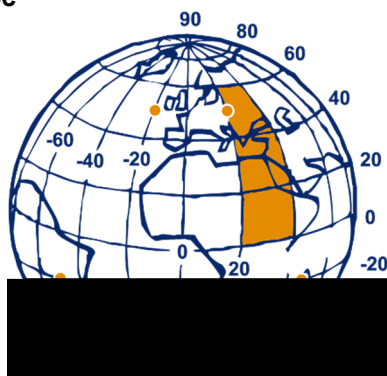
- 1 a A3, C1, C3
 b 3
 c A3, C1

- 2 a d6 of h10

20.2 DE WERELD IN KAART

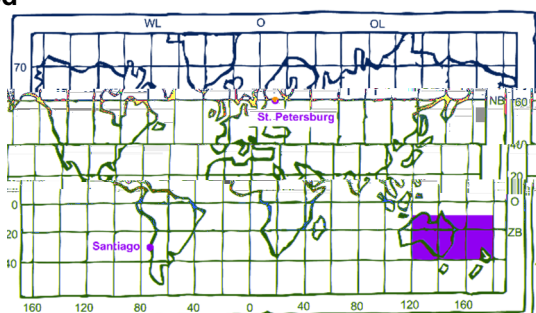
- 3 B2

- 4 abc

- d 90° NB

- 5 abd

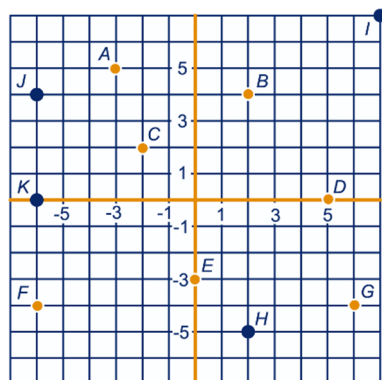

- c 3° OL, 50° NB

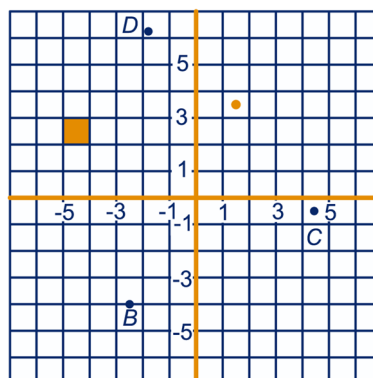
20.3 HET PLATTE VLAK

- 6 a A(-3,5); B(2,4); C(-2,2); D(5,0); E(0,-3);
 F(-6,-4); G(6,-4)

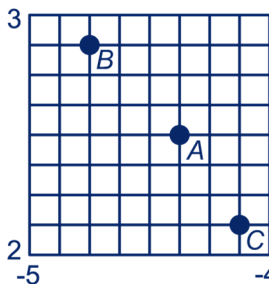
- b

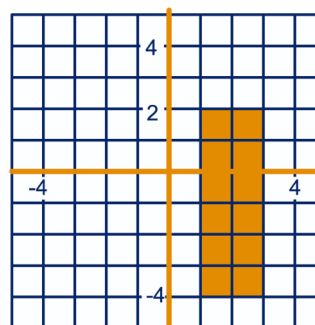
- cd

- e

- 7 b

- c (1,-4); (1,2); (3,2); (3,-4)
 d (2,-1)

- 8 De eerste coördinaat ligt tussen -6 en 1.
 De tweede coördinaat ligt tussen -6 en -3.

- 9 b Een ruit.

- c Als je 5 stappen naar beneden gaat vanuit het punt (-2,2), kom je in het punt (-2,-3). Het punt B krijg je dus door $2\frac{1}{2}$ stap naar beneden te gaan vanuit het punt (-2,2). Dus punt B heeft coördinaten $(-2, -\frac{1}{2})$.

Met dezelfde redenering vind je C($1\frac{1}{2}, -3$) en D($5, -\frac{1}{2}$).

- d M($1\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}$)

- 10 a (-8,8)
 b (-20,34)

11 bcd

- e Een vlieger. Een vierkant.
- f Vanuit punt $A(0,3)$ kom je in punt $B(-5,0)$ door 5 stappen naar links en 3 stappen naar beneden te gaan.
Punt P krijg je door vanuit het punt $A(0,3)$
 $\frac{1}{2} \cdot 5 = 2\frac{1}{2}$ stap naar links en $\frac{1}{2} \cdot 3 = 1\frac{1}{2}$ stap naar beneden te gaan.
Dus punt P heeft coördinaten $-2\frac{1}{2}$ en $1\frac{1}{2}$, kortweg $P(-2\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2})$.
- Evenzo bereken je de coördinaten van de punten Q , R en S . Je vindt $Q(-2\frac{1}{2}, -3\frac{1}{2})$, $R(2\frac{1}{2}, -3\frac{1}{2})$ en $S(2\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2})$.

20.4 RECHTE LIJNEN

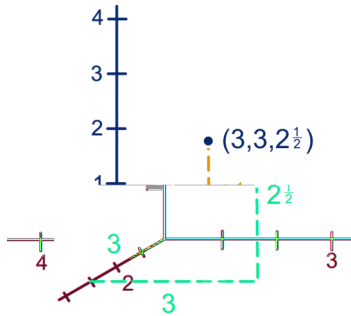
12 bc

atis 1 7767524 0 3500069165497 006 0331 12

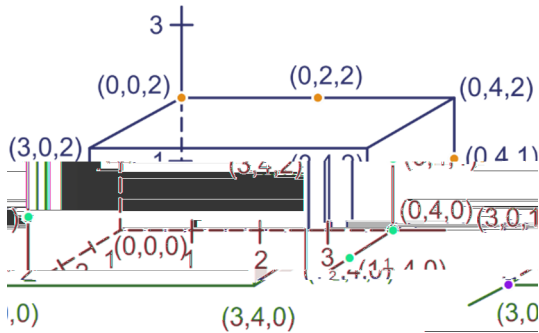
- c $AB^2 = 5^2 + 5^2 = 50$, dus $AB = \sqrt{50}$.
 $BC^2 = 2^2 + 4^2 = 20$, dus $BC = \sqrt{20}$.
 $AC^2 = 7^2 + 1^2 = 50$, dus $AC = \sqrt{50}$.
- d De top is A, het midden van BC is $M(2,5)$,
 $AM^2 = 3^2 + 6^2 = 45$, dus $AM = \sqrt{45}$;
- e Oppervlakte = $AM \cdot BC = \sqrt{45} \cdot \sqrt{20} = 30$

19 (1,3,4) ; (3,3,4) ; (2,2,4) ; (2,4,4) ; (2,3,3)
 en (2,3,5)

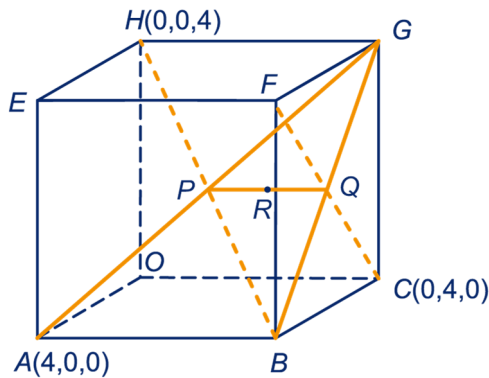
20

21

22 a

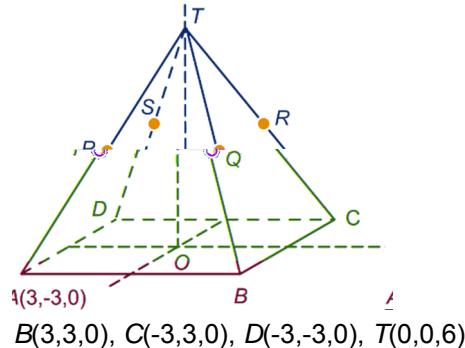

- E(4,0,4), F(4,4,4), G(0,4,4)
- c Vanuit punt $B(4,4,0)$ kom je in punt $G(0,4,4)$
 door 4 stappen naar achteren en 4 stappen
 naar boven te gaan.
 Punt Q krijg je dus door vanuit punt $B(4,4,0)$
 2 stappen naar achteren en 2 stappen naar
 boven te gaan. Dus punt Q heeft coördinaten
 (2,4,2).

Als je 2 stappen naar rechts gaat vanuit
 $P(2,2,2)$, kom je in $Q(2,4,2)$. Het punt R krijg
 je dus door 1 stap naar rechts te gaan vanuit
 $P(2,2,2)$. Dus punt R heeft coördinaten
 (2,3,2).

d (-4,4,4)

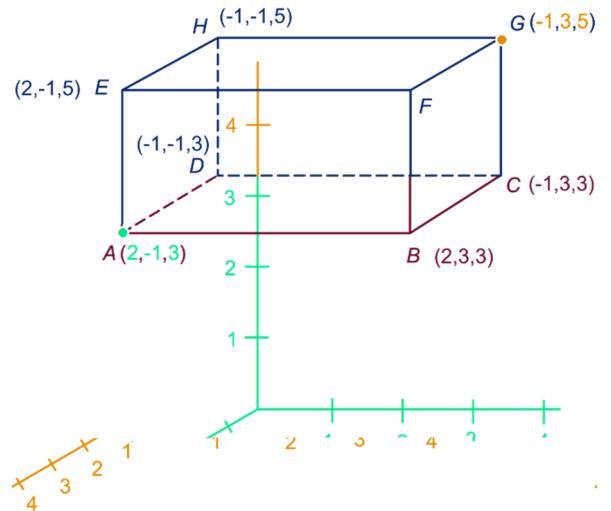
23 ab

- c Vanuit punt $A(3,-3,0)$ kom je in punt $T(0,0,6)$
 door 3 stappen naar achteren, 3 stappen
 naar rechts en 6 stappen naar boven te
 gaan.
 Punt P krijg je dus door vanuit punt $A(3,-3,0)$
 $1\frac{1}{2}$ stap naar achteren, $1\frac{1}{2}$ stap naar rechts en
 3 stappen naar boven te gaan. Dus punt P
 heeft coördinaten $(1\frac{1}{2}, -1\frac{1}{2}, 3)$.

Evenzo bereken je de coördinaten van de
 punten Q, R en S. Je vindt $Q(1\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2}, 3)$,
 $R(-1\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2}, 3)$ en $S(-1\frac{1}{2}, -1\frac{1}{2}, 3)$.

24 a

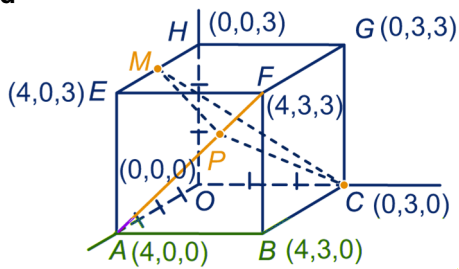
- b 4
 c 3 bij 4 bij 2
 d $AG^2 = 3^2 + 4^2 + 2^2 = 29$, dus $AG = \sqrt{29}$.

25 a 5 bij 8 bij 3

- b $AB^2 = 5^2 + 8^2 + 3^2 = 98$, dus $AB = \sqrt{98}$.

26 afstand = $\sqrt{4^2 + 5^2 + 4^2} = \sqrt{57}$

27 abd

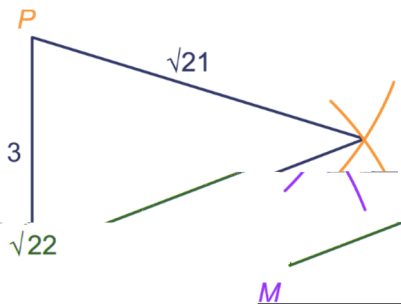
c $M(2,0,3)$

e $CP^2 = 4^2 + 1^2 + 2^2 = 21$, dus $CP = \sqrt{21}$.

$$CM = \sqrt{2^2 + 3^2 + 3^2} = \sqrt{22}.$$

$$MP = \sqrt{2^2 + 2^2 + 1^2} = \sqrt{9} = 3.$$

f

g Nee.

SUPER OPGAVEN

5 a De zuidpool.

b 180° OL, 0° NB

c Ligt op 130° OL.

d Ligt op 40° ZB

7 a Een rechthoek.

b $(-7, 100)$, $(-7, 200)$, $(3, 100)$ en $(3, 200)$.

c $11 \cdot 101 = 1111$

11 $(-3, 3)$, $(5, 11)$ of $(3, -7)$

14 a $(2, 1)$

b $(-100, 103)$; $(-100, -50)$

c $a + b = 3$

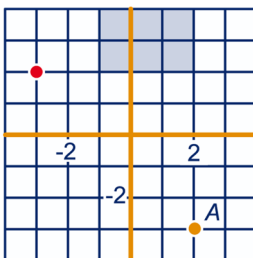
d $c = 2d$ (of $d = \frac{1}{2}c$)

22 $(a + 30, b + 10)$

20.7 EXTRA OPGAVEN

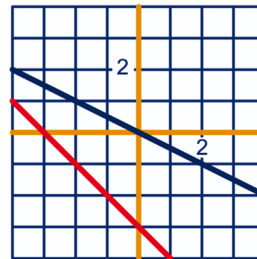
1 b $A(2, -3)$

ce

d Vanuit punt $A(2, -3)$ kom je in punt $B(-3, 2)$ door 5 stappen naar links en 5 stappen naar boven te zetten. Dus de eerste coördinaten van het gevraagde punt is $2 - \frac{1}{2} \cdot 5 = -\frac{1}{2}$ en de tweede coördinaat is $-3 + \frac{1}{2} \cdot 5 = -\frac{1}{2}$.

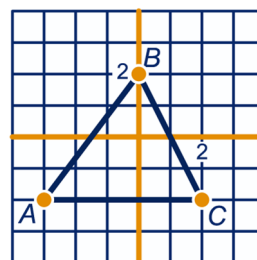
2 bc

d $(-6, 3)$

e $(-50, 47)$; $(-50, 25)$

3 b

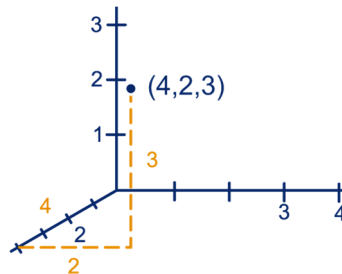

c $AB^2 = 4^2 + 3^2 = 25$, dus $AB = 5$

$BC^2 = 4^2 + 2^2 = 20$, dus $BC = \sqrt{20}$

$AC = 5$

4 a

b Vanuit punt $(-1, 3, -2)$ kom je in punt $(4, 2, 1)$ door 5 stappen naar voren, 1 stap naar links en 3 stappen naar boven te gaan.

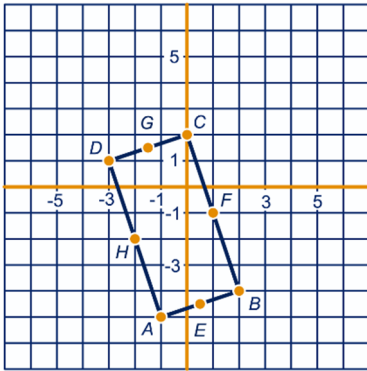
Je komt dus midden tussen deze twee punten door vanuit punt $(-1, 3, -2)$

$\frac{1}{2} \cdot 5 = 2\frac{1}{2}$ stap naar voren, $\frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{1}{2}$ stap naar links en $\frac{1}{2} \cdot 3 = 1\frac{1}{2}$ stap naar boven te gaan.

Dus het gevraagde punt heeft als coördinaten $(1\frac{1}{2}, 2\frac{1}{2}, -\frac{1}{2})$.

c $\sqrt{5^2 + 1^2 + 3^2} = \sqrt{35}$

5 bg

c $AB^2 = 3^2 + 1^2 = 10$, dus $AB = \sqrt{10}$

$BC^2 = 2^2 + 6^2 = 40$, dus $BC = \sqrt{40}$

$AC^2 = 1^2 + 7^2 = 50$, dus $AC = \sqrt{50}$

d $AB^2 + BC^2 = 10 + 40 = 50$

Dus $AB^2 + BC^2 = AC^2$.

Dus hoek ABC is recht.

e Een rechthoek.

f Het snijpunt van AC met BD ligt op de helft van lijnstuk AC. Dus de eerste coördinaat van het snijpunt is $-1 + \frac{1}{2} \cdot 1 = -\frac{1}{2}$.

De tweede coördinaat van het snijpunt is $-5 + \frac{1}{2} \cdot 7 = -1\frac{1}{2}$.

Dus het snijpunt heeft coördinaten $(-\frac{1}{2}, -1\frac{1}{2})$.

h Punt E ligt midden tussen A en B. Om van punt A naar E te komen, moet je $\frac{1}{2} \cdot 3 = 1\frac{1}{2}$ stap naar rechts en $\frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{1}{2}$ stap naar boven.

Dus punt E heeft als coördinaten $(\frac{1}{2}, -4\frac{1}{2})$.

Evenzo bereken je $F(1, -1)$, $G(-1\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2})$ en $H(-2, -2)$.

i Een ruit.

6 a $AT = \sqrt{3^2 + 3^2 + 6^2} = \sqrt{54}$

b Vanuit punt A kom je in P door 1 stap naar links, 1 stap naar achter en 2 stappen naar boven te maken.

Om vanuit P in Q te komen moet je dezelfde stappen maken, dus Q is (1, -2, 0)

c Vanuit punt R kom je in T door 3 stappen naar voren, 2 stappen naar links en 6 stappen naar boven te maken.

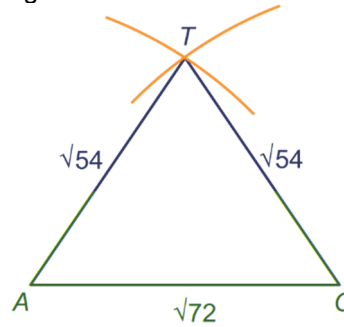
Dus de lengte van RT is:

$\sqrt{3^2 + 2^2 + 6^2} = \sqrt{49} = 7$

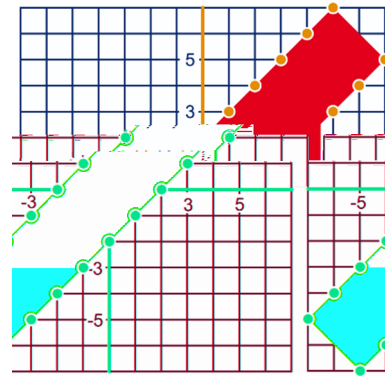
d Als je van P naar R gaat, moet je 5 stappen naar achter, 0 stappen naar rechts en 2 stappen naar beneden. Dus de lengte

van PR is $\sqrt{5^2 + 2^2} = \sqrt{29}$.

e $AC^2 = 6^2 + 6^2 = 72$, dus $AC = \sqrt{72}$, verder zie figuur.

7 bcd

e Het verschil van de twee coördinaten is kleiner dan 2.

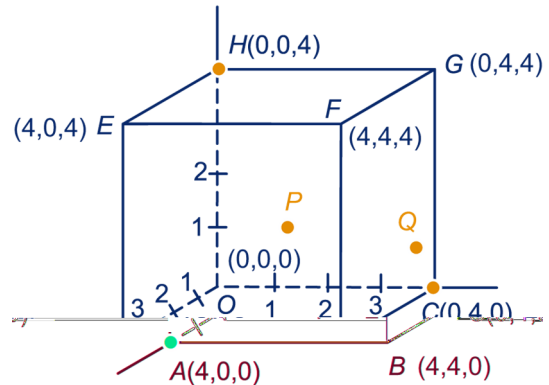
f (100,99), (100,100) en (100,101)

8 a (-15,35)

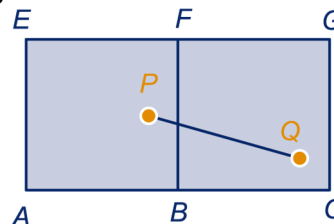
b (-101,-39)

c (-76,70)

9 abc

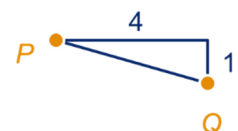
de

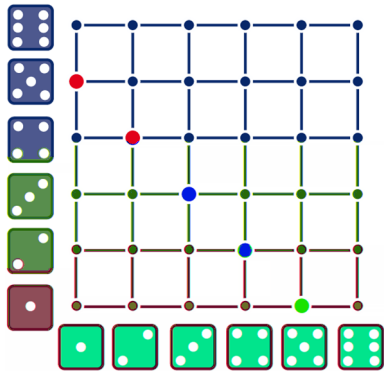
f $PQ^2 = 4^2 + 1^2 = 17$

$PQ = \sqrt{17}$

g $(4, 4, 1\frac{3}{4})$

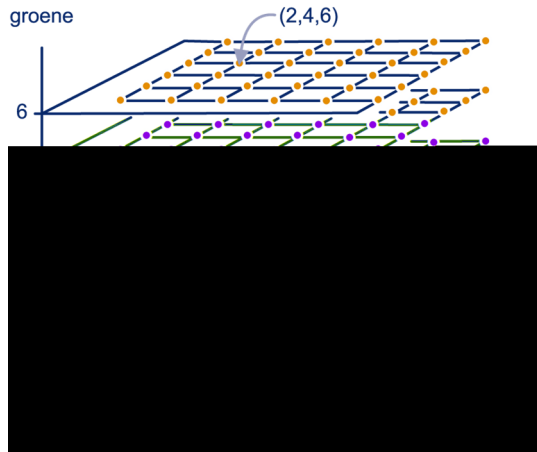

10 a

b $r + b = 6$

c

d $r + b + g = 6$